

31 januari 2013

Socialdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Reaktion på Socialstyrelsens bedömning av Norrbottens uppfyllande av grundkraven och prestationsmålen inom området psykisk ohälsa 2012

Vi vill med denna gemensamma skrivelse från Norrbottens läns landsting och de 14 kommunerna i länet kraftfullt reagera på bedömningen att Norrbotten inte får ta del av de nationella medlen i 2012 års psykiatrisatsning.

Det finns ett flertal tecken som tyder på att den psykiska ohälsan ökar i landet och även i vårt län. Av den anledningen är gemensamma och samordnade satsningar mellan landstinget och länets kommuner av största vikt. Avsevärda framsteg har gjorts i Norrbotten, bland annat utifrån den nationella psykiatrisamordningens satsning. Lokala samverkansstrukturer har byggts upp och på länsnivå finns en Länsstyrgrupp etablerad med divisionschefer från hälso- och sjukvården, socialchefer och skolchefer. En politiskt sammansatt samverkansberedning är etablerad med uppdrag att stimulera och följa samarbetet mellan kommunernas och landstingets hälso- och sjukvård.

Även om mycket åstadkommit för att utveckla samlade insatser i Norrbotten inom området psykisk ohälsa återstår många utmaningar. I det fortsatta gemensamma arbetet för att åstadkomma en bättre psykisk hälsa för medborgarna fungerar de statliga medlen som stimulans- och inspirationskällor. Fokus på prestationer innebär också att de specificerade insatserna riktas till särskilt angelägna områden och grupper.

Inriktningen i överenskommelsen mellan staten och SKL om ”Stöd till riktade insatser inom området psykisk ohälsa 2012” ska lägga en grund för de mer preciserade prestationerna kommande år. Beslutet om fortsatt nationell psykiatrisamordning fattades i maj 2012. Då det var kort om tid för länen att rapportera in de efterfrågade uppgifterna skulle bedömningarna i ett första skede vara generösa för att efter hand skärpas med tydligare krav på insatser ute i länen. Syftet var framförallt att bidra till att stödja gemensamma insatser och skapa långsiktiga strukturer och förbereda för de kommande årens allt tydligare krav.

Vår uppfattning är att Socialstyrelsen i sin bedömning snarare haft fokus på sitt tillsynsuppdrag än att stödja gemensamma insatser i Norrbotten.

Norrbotten har underkänts på grundkrav 1a som innebär att det ska finnas en överenskommelse mellan landstinget och länets kommuner om insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning. Det finns en sådan överenskommelse. Den ingångna överenskommelsen i Norrbotten mellan landstinget och länets kommuner följer helt de anvisningar som anges i Socialstyrelsens meddelandeblad nr 1/2010 ”Överenskommelse om samarbete” och som även Sveriges Kommuner och Landsting angett i dokumentet ”Anvis-

ningar och stödtexter för grundkrav till de prestationsbaserade ersättningarna 2012”. Socialstyrelsen anger i den första resultatredovisningen, daterat 2012-12-17, att anledningen till att Norrbotten inte bedöms uppfylla Grundkrav 1a är att den ingångna överenskommelsen endast reglerar ansvarsfördelningen för hjälpmedel och boende. Detta är direkt felaktigt då samtliga de i meddelandebladet ingående områdena ingår i länets överenskommelse. I Socialstyrelsens senare skrivelse, daterat 2013-01-22, anförs istället att ”.....vid en närmare bedömning anser Socialstyrelsen att innehållet sammantaget är alltför vagt ur en principiell och praktisk karaktär och inte utgör någon praktisk ledning för verksamheterna innehåll”. Det är anmärkningsvärt att Socialstyrelsen nu ändrat sin motivering till att inte godkänna detta Grundkrav 1a. Detta leder tankarna till att det finns ett avsevärt inslag av godtycke i bedömningen som inte borde få ske med skattebetalarnas pengar.

I den för Socialdepartementet och SKL gemensamma skrivelsen ”Stöd till riktade insatser inom området psykisk ohälsa 2013” uttrycks att: ”Grundkravet för 2012 var att länen skulle ha en överenskommelse om samarbete mellan kommuner och landsting. Regeringen och SKL är överens om att grundkravet 2013 ska utvecklas så att det även ställs krav på vad samverkansöverenskommelsen ska innehålla”. Att då senare hävda att överenskommelsens innehåll är allt för vagt rimmår illa med den ovan formulerade kravnivån. Det framkommer inte heller i anvisningarna för 2012 att implementering av överenskommelsen ska vara genomförd för att uppfylla Grundkrav 1a.

Utifrån vårt sätt att se det är det ytterst märkligt och förvånande att Socialstyrelsen helt underkänt Norrbottens samlade inrapportering för grundkraven och prestationsmålen för 2012. Vi vidhåller vår ståndpunkt och kräver att Norrbotten får ta del av det ekonomiska stödet för 2012.

För Norrbottens läns landsting

För Kommunförbundet Norrbotten

Kent Ögren

Karl Petersen

Ordf Landstingsstyrelsen

Ordf Kommunförbundet Norrbotten

Kopia:

Generaldirektören vid Socialstyrelsen

Sveriges Kommuner och Landsting, Sjukvårdsdelegationen

Sveriges Kommuner och Landsting, Beredningen för socialpolitik och individomsorg